

Priorities in Tzedaka

Show# 25 | June 27th 2015

ר' צדוק הכהן מלובלין - צדקת הצדיק אות קנד

כשם שצריך אדם להאמין בהשם יתברך כך צריך אחר כך להאמין בעצמו.

רמ"א ערוך אבן העזר סימן קיט סעיף ח

מותר לאדם לזון גרושתו, ומצוה היא יותר מבשאר עני.

ש"ך יורה דעה סימן רמז ס"ק א

בירושלמי פ' אלמנה ניזונית ובמדרש רבה סדר בראשית פרשה י"ז איתא שר' יוסי נתן צדקה ופרנסה לאשתו המגורשת ע"ש ומבשרך לא תתעלם.

חפץ חיים - אהבת חסד חלק ב - הערות פרק כג

ואף שהארכנו הרבה בענין זה וביררנו ממדרשי חז"ל דבכל גווי מקבל האדם שכר על הפעולה הטובה שעושה וכבר אחז"ל שאין הקדוש ברוך הוא מקפח אפילו שכר שיחה נאה מ"מ יש נ"מ רבה בין העושה הפעולה שלא לשם מצוה ובין העושה לשם מצוה שאז מגיע גודל התיקון הנעשית מהמצוה למעלה מעלה וכמו שאחז"ל שע"ז אמר הכתוב מעל השמים חסדיך, והטעם שכפי עשייתה כן כח תיקונה אם עשייתה הוא רק בגשמיות הפעולה ולא בכונה כלל אז אין בכוחה לפעול למעלה בעולם הרוחני ומתפשט עבור זה חסד ה' רק על העולם הזה שהוא עולם הגשמי משא"כ אם מכיין לשם מצוה יש בכח המעשה ההיא קדושה רבה ופועל קדושתה למעלה מעל השמים, וכבר מבואר בזה"ק גודל התעוררות קדושה בכל העולמות שנעשית ע"י עשיית המצוה בשלימות ע"כ מה טוב לאדם שירגיל עצמו שבעת שעושה איזה דבר שיש לה שורש בתורה כגון מצות הלואה שמקיים בזה המ"ע דאם כסף תלוה או שתומך ידי העני במה שנותן לו מלאכה להשתכר וכל כה"ג שמקיים בזה המצוה דוכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו או שמשלם פעולת שכיר בזמנו שמקיים בזה המצוה דביומו תתן שכרו וכל כה"ג דברים המצויים תמיד שהם דברים העומדים ברומו של עולם שהם מ"ע גמורות בתורה מה טוב הוא שיכוין בעת הפעולה לקיים המצות עשה שלה שאז נעשית המצוה בגדר השלימות.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות צדקה סימן רנד סעיף א

אסור לישראל ליטול צדקה מן העובדי כוכבים בפרהסיא. ובט"ז שם ס"ק א אסור לישראל כו'. משום חילול השם. ובש"ך

שם ס"ק א אסור לישראל כו'. משום דאיכא חילול השם דמבזי נפשיה בפרהסיא:

רמ"א יורה דעה הלכות צדקה סימן רנא סעיף ג

הגה: פרנסת עצמו קודמת לכל אדם, ואינו חייב לתת צדקה עד שיהיה לו פרנסתו ואח"כ יקדים פרנסת אביו ואמו, אם הם עניים, והם קודמים לפרנסת בניו. ואחר כך בניו, והם קודמים לאחיו, והם קודמים לשאר קרובים, והקרובים קודמים לשכיניו, ושכיניו לאנשי עירו, ואנשי עירו לעיר אחרת. והוא הדין אם היו שבויים וצריך לפדותן.

משנה ברורה סימן צב ס"ק לו

יש מקומות שנוהגין לקבץ צדקה בעת קה"ת והוא שלא כהוגן דמבטלין עי"ז מלשמוע קה"ת ועניית ברכו את ד' וכו':

כלי יקר פרשת משפטים פרק כג פסוק ה

וחדלת מעזוב לו עזוב תעזוב עמו. לומר לך דוקא שרוצה להיות עמך במלאכתו ורוצה להקים עמך אז אתה מחויב לסייע לו אבל אם יושב לו ואומר הואיל ועליך מוטל הדבר חייב אתה להקים לבד, על כן אמר וחדלת מעזוב לו כי מלת לו אין במשמעותו עמו כי מותר לך לחדול מלעזוב לו כשאינו רוצה להיות עמך במלאכתו, ומכאן תשובה על מקצת עניים בני עמינו המטילים את עצמם על הציבור ואינן רוצים לעשות בשום מלאכה אף אם בידם לעשות באיזו מלאכה או איזה דבר אחר אשר בו יכולין להביא שבר רעבון ביתם, וקוראים תגר אם אין נותנים להם די מחסורם, כי דבר זה לא צוה ה' כי אם עזוב תעזוב עמו הקם תקים עמו כי העני יעשה כל אשר ימצא בכוחו לעשות ואם בכל זה לא תשיג ידו, אז חייב כל איש מישראל לסעודו ולחזקו וליתן לו די מחסורו אשר יחסר לו, ועזוב תעזוב אפילו עד מאה פעמים: אם אין ב"ד לילך לערכאות.